Biržų rajono Pabiržės pagrindinės mokyklos

8 klasės mokinės Mintarės Makrickaitės

NAMŲ DARBO APRAŠAS

„METŲ LAIKAI“

Darbo vadovė: Danguolė Šulnienė
technologijų vyresnioji mokytoja

2014 m.

Idėja

Sužinojusi olimpiados temą, ėmiau ieškoti idėjos įvairiuose žurnaluose, internetinėse svetainėse.Norėjosi kažko, kas turėtų simbolinę prasmę, sietųsi su lietuvių etnokultūra, bet ir kartu būtų šiuolaikiška. Kilo mintis pasidomėti, kaip rengėsi ir kokius aksesuarus nešiojo moterys 18 a. pradžioje, kada gyveno ir kūrė Kristijonas Donelaitis. Dėmesį patraukė rankinės, vadinami ridikiuliai, nešulėliai ar tiesiog maišeliai. Ridikiuliai – tai mažesnė versija to, ką moterys naudodavo susidėti savo mezginiams, siuviniams ir rankdarbiams. Jie buvo nedideli, dažniausiai išsiuvinėti šilkiniais raštais. Taip atrodė aukštuomenės damų rankinukai. Valstietės moterys nešiojo maišelius pririštus virvele prie juosmens diržo arba nešulėlius atviru viršumi su dirželiais ir rankenėlėmis. Į juos moterys rinkdavo sėklas, vaistažoles, susidėdavo religinius daiktus, vaistus.

Kilo idėja sukurti rankinukus - nešulėlius, skirtus keturiems metų laikams. Pasirinkau vienus iš seniausių natūralų pluoštų – liną ir šilką. Prieš keletą metų mada ir ekologija buvo visiškai atskiri pasauliai. Tačiau laikai keičiasi ir ekologiški drabužiai, aksesuarai tampa naująja mada, kuriai abejingi neliko ir garsiausi pasaulio dizaineriai. Drabužiai iš ekologiškų audinių vis dar yra kelis kartus brangesni už įprastus. Natūralūs audiniai: vilna, šilkas- leidžia kūnui kvėpuoti. Ir ypač gera juos vilkėti, kai lauke karšta.

Stengiausi pasirinki kiekvienam metų laikui tinkančias spalvas ir atspalvius. Kad įkvėpčiau jiems gyvybės, sumaniau įkomponuoti detales, kurios ne tik pagyvintų gaminius, bet, kaip ir Donelaičio „Metuose“, rastų sąlytį su gamta. Augalinis motyvas mėgstamas liaudies audiniuose, skrynių tapyboje. Žydinčios gėlės simbolizavo nuotakos laimę ir turtą. Pumpurų turintis augalas- žemės vaisingumo simbolis. Augalo motyvas gali būti naudojamas, kaip dekoro elementas.

Kadangi mėgstu tapyti ant šilko, nupiešiau keturis simbolius: saulėgrąžą - simbolizuojančią rudenį, šalčio raštą - simbolizuojantį žiemą, varpelius – vasarą, tulpes – pavasarį.

Eil. Nr.	Darbo etapai	Darbų atlikimo terminai	
		Darbo pradžia	Darbo pabaiga
1.	Idėjų paieška (žurnaluose, knygose internete)	2013-11-18	2013-11-01
2.	Eskizų piešimas	2013-12-02	2013-12-06
3.	Eskizų atrinkimas	2013-12-09	2013—12-09
4.	Audinių, siūlų parinkimas, suderinimas	2013-12-09	2013-12-13
5.	Lekalų iškirpimas	2013-12-16	2013-12-16
6.	Audinio (dirbtinio šilko) ištempimas ant rėmelio Eskizo pritvirtinimas lipnia juostele prie rėmo	2013-12-17	2013-12-17
7.	Tapyba ant šilko	2013-12-17	2014-01-06
8.	Dažų užfiksavimas lygintuvu	2014-01-07	2014-01-07
9	Rankinių detalių sukirpimas	2014-01-10	2014-01-17
10.	Šilko aplikacijų prisiuvimas prie lininio audinio Dažyto lino aplikacijų prisiuvimas prie lininio audinio.	2014-01-20	2014-01-29
11.	Detalių sudaigstymas	2014-01-31	2014-02-10
12.	Detalių susiuvimas siuvimo mašina	2014-02-13	2014-02-21
13.	Juostelių nėrimas, prisiuvimas	2014-02-24	2014-03-14
14.	Dirbinių lyginimas	2014-03-17	2014-03-17
15.	Gintaro akmenukų priklijavimas tekstiliniais klijais	2014-03-17	2014-03-17
16.	Aprašo rašymas	2013-12-02	2013-03-20

ESKIZAI

NUOTRAUKOS

SINGER

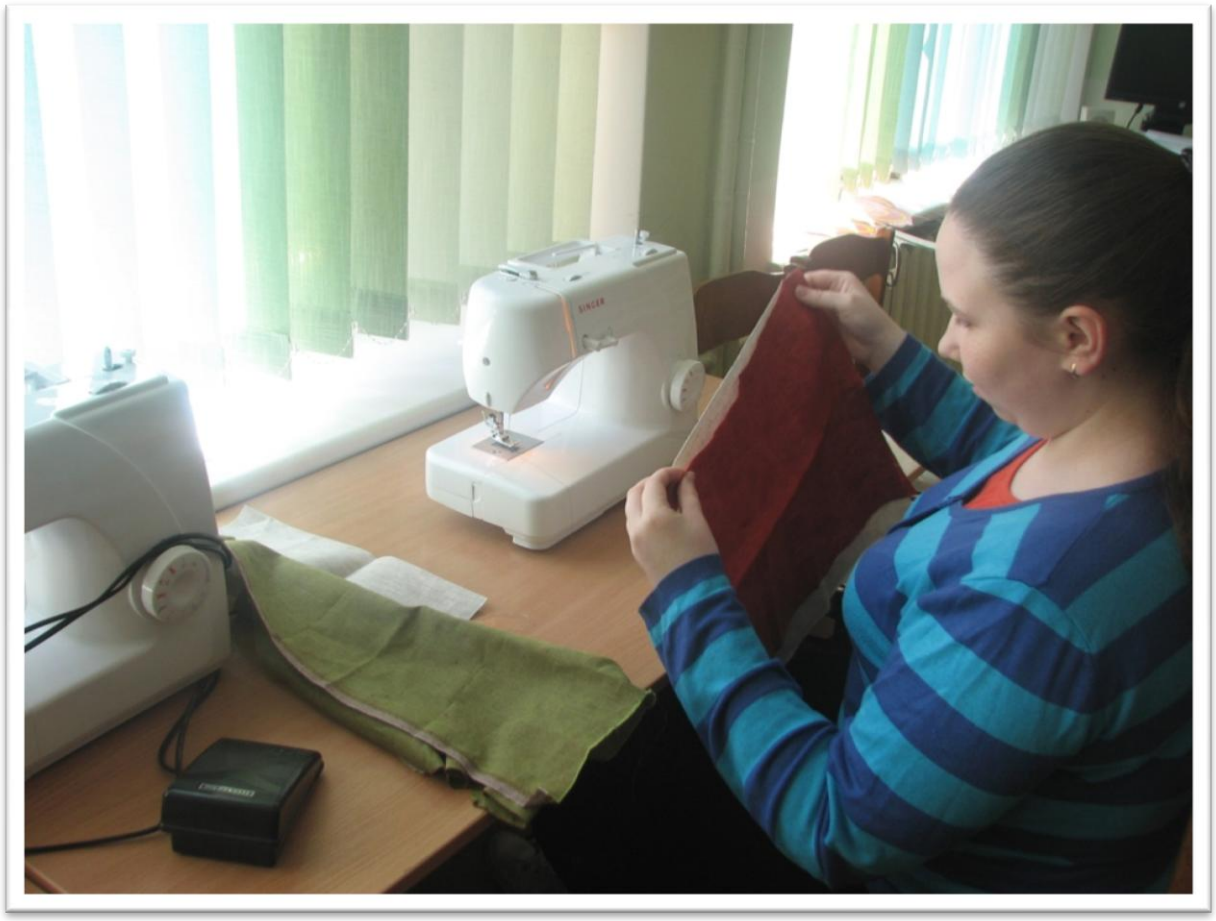
SINGER

SINGER

SINGER

SINGER

Medžiagos ir įrankiai

Dažytas linas - 1m.,

natūralus linas - 1,5m.,

dirbtinis šilkas - 0,5m.,

lininiai siūlai - 50g.

Lininį audinį pirkau naują. Dirbtinį šilką - iš dėvėtų rūbų parduotuvės. Kodėl pasirinkau ne naują medžiagą, o dėvėtą? Tuo norėjau išreikšti solidarumą sprendžiant ekologines problemas. Kitaip tariant, senas gaminys puikiai gali atgimti iš naujo. Jo gamybai nereikia naujų žaliavų, neteršiama gamta.

Spalvoti siuvimo siūlai,

tekstiliniai dažai,

gintaro akmenukai,

tekstiliniai klijai.

adatos,

medinis rėmelis,

žirklės,

kopijavimo popierius,

siuvimo mašina,

vąšelis,

lygintuvas.

Darbo eiga

Nusipiešiau eskizus ant popieriaus.Piešinukus turėjau perkėlti ant šilko: ištempiau šilką ant medinio rėmelio. Eskizą pritvirtinau lipnia juostele prie blogosios audinio pusės. Nusipiešiau ant šilko konturus, po to viską apvedžiojau guta. Šiuo skysčiu apvedžioti konturai neleidžia dažams išsilieti. Stengiausi šilko neliesti konturo smaigaliu, kad nesugadinčiau audinio. Guta išvedžiotos linijos turėjo būti vientisos, be tarpų, kad neišsilietų dažai.

Prieš šviesą pasižiūrėjusi į šilką, patikrinau linijų vientisumą. Kai piešinys buvo baigtas, o guta išdžiuvusi, pradėjau tapyti. Dažų buteliukus prieš darbą gerai suplakiau. Piešti ant šilko pradėjau iš centro, nes, taip dažai geriau pasiskirsto. Keičiant dažus, teptukus švariai išplaudavau vandenyje. Kad nebūtų ryškaus spalvų perėjimo, dažus palaipsniui išsklaidydavau švariu, šlapiu teptuku.Norėdama išgauti reikiamą spalvą ar atspalvį, atskiruose indeliuose maišiau įvairias spalvas. Tai ilgas ir daug kantrybės reikalaujantis darbas. Išdžiuvus audiniui nuimiau šilkinius paveikslėlius nuo rėmo. Ilgai lygindama užfiksavau dažus.

Rankinės siuvimas:

Iškirpau 37x37cm. kvadratą. Ant kvadrato gerosios pusės pridaigsčiau šilkines ir spalvoto lino aplikacijas. Aplikacijų kraštelį įlenkiau įvidų 0,5 mm. Šilkines aplikacijas prisiuvau apmėtymo dygsniu 9cm. įlenkiau į vidų, prie vidinės kraštinės prisiuvau pamušalą (25x34cm.). Šilkines aplikacijas prisiuvau apmėtymo dygsniu. Išsikirpau ovalo formos dugną, jį prisiuvau prie apatinės kraštinės.

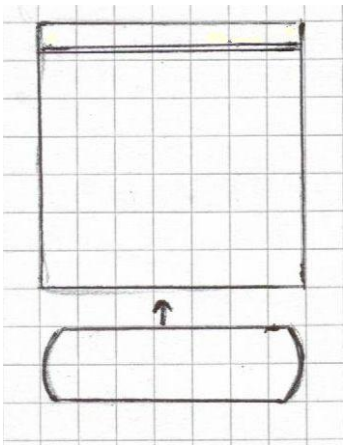

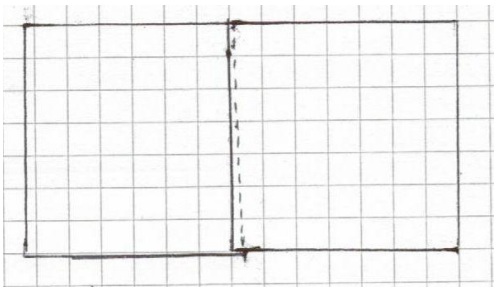

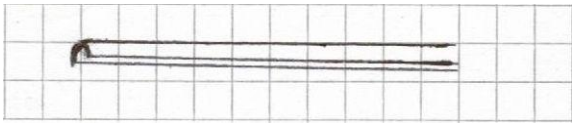

Išsikirpau 4 juosteles (90x5cm.). Juostelę perlenkiau, išlyginau. Juostelės krašteliu įlenkiau 0,5 mm. Į vidų. Juosteles susiuvau ir įvėriau į rankinę.

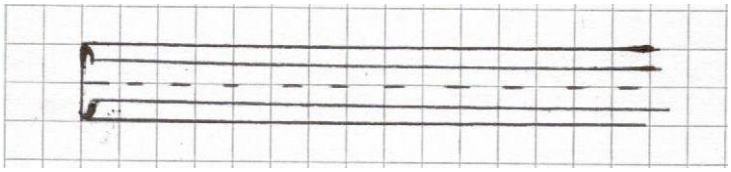

Tada išsikirpau 4 rankinių rankenas (115x12cm.). Juostelę perlenkiau, išlyginau. Juostelės krašteliu įlenkiau 0,5 mm. į vidų.

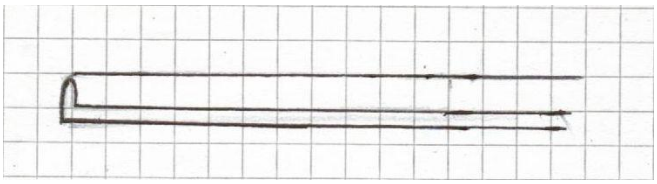

Juostelių nėrimas

Nunertas juosteles paslėptiniu dygsniu prisiuvau prie rankinės dugno.

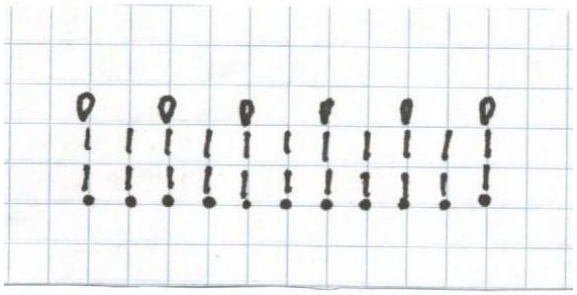

Išvados

Nors ekologinės tekstilės apraiškos Lietuvoje dar tik bunda, kiekvienas individualiai, pagal savo išgales, gali prisidėti prie šios idėjos populiarinimo. Vienas iš jų- savo rankomis kurti gaminiai iš kuo natūralesnio pluošto.

Saugant gamtą ir jos išteklius, puikiai galima panaudoti antrines žaliavas, „prikelti“ antram gyvenimui. Tereikia sugalvoti idėją, pasitelkti fantaziją ir iš senų daiktų gali gimti nauji, madingi gaminiai.

Be liaudies meno paveldo šiandien sunku įsivaizduoti modernios kultūros puoselėjimą ir tautinės savimonės ugdymą. Puikus idėjų šaltinis- liaudies tekstilė ir jų gaminiai. Pasitelkiant vaizduotę, nesunkiai sušiuolaikinami raštai.

Naudota literatūra:

1. K. Donelaitis. *Metai.* Vilnius, 2002.

2. G. Barkauskienė, *Siuvimo pradmenys*. Vilnius, 1997.

3. V. Kiškienė, D. Bazarienė. *Mūsų rankdarbių knyga*. Kaunas: Šviesa, 2000.

4. A. Pacevičiūtė, E. Gedmantienė, L. Statauskienė. *Darbai su audiniu, siūlais, verpalais (drabužių kultūra),* Kaunas: Šviesa, 2000.

5. Buračienė A. *Tekstiles technologijos 11-12kl*. Kaunas, 2002.

6. *Lietuvių liaudies menas*. Vilnius, 1993.

7. R. Lazdauskienė, *Retosios technologijos ir jų taikymas. Vadovėlis 9-10 kl.*. Vilnius, 2008.

8. http://www.snaujienos.lt/naujienos/grozis/24887-rankins-istorija-nuo-audeklo-gabalo-iki-elegantikos-delnins-

9. http://blog.rankines24.lt/2013/07/rankiniu-istorija-ir-evoliucija/

10. http://www.infashion.lt/mada/straipsniai/muziejus-kurio-kiekviena-mergina-noretu-savo-spintoje

PRIEDAI

2013 metų olimpiados „Pažvelk į pasaulį kitaip“

nuotraukos

Žalioji
vaistinėlė